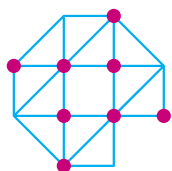

Een aanvraag voor onderwijsvernieuwing met onderwijsleertechologie onderzoeksmatig evalueren

Voorbeeld van Good Practice

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

 evidence-informed

Een aanvraag voor onderwijsvernieuwing met onderwijsleertechnologie onderzoeksmatig evalueren

Voorbeeld van Good Practice

Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT -
Zone Evidence-informed onderwijsinnovatie met ICT

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

Versie 0.4, 5 januari 2021

Op deze uitgave is een Creative Commons Naamvermelding 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Zone Evidence-informed Onderwijsinnovatie met ICT (2020). Voorbeeld van een Good Practice – versie 0.4. Utrecht: Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT.

Titel	Een aanvraag voor onderwijsvernieuwing met onderwijsleertechnologie onderzoeksmatig evalueren
Doel	Door een onderzoeker mee te laten kijken naar een voorstel tot vernieuwing van onderwijs met ICT kan bestaande kennis direct bruikbaar gemaakt worden, en kan ontbrekende kennis geïdentificeerd worden.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten die hun onderwijs willen vernieuwen (met ICT). • Onderzoekers die ondersteuning bieden aan praktijkgestuurde onderwijsinnovaties met ICT.
Vorm waarin het evidence-informed werken ondersteund wordt	De hier gepresenteerde werkwijze wordt ondersteund door een evaluatie-procedure waarin een vernieuwingsvoorstel op basis van kenniselementen (bestaande kennis, ontbrekende kennis) geëvalueerd wordt.
Categorie [Kenniscreeatie, valorisatie, of disseminatie]	<ul style="list-style-type: none"> • Kennisvalorisatie: dit betreft bestaande kennis voor het vernieuwen van didactische en leerprocessen met digitale middelen beter ontsluiten en gebruiken. • Kenniscreeatie: kan plaatsvinden wanneer blijkt dat bestaande kennis niet voldoet om de gewenste onderwijsvernieuwing te onderbouwen en/of doen werken op een manier die meerwaarde biedt voor onderwijs. Dan wordt flankerend onderzoek voorgesteld.
Samenvatting	<p><i>Wat was het probleem dat de aanleiding was voor deze practice?</i> Het verbeteren, vernieuwen of innoveren van de bestaande onderwijspraktijk met onderwijsleertechnologie is een mooie opdracht om aan te werken. Hierbij speelt de valorisatie van bestaande kennis uit onderzoek een belangrijke rol, want waarom zouden we iets uitproberen wat eerder onsuccesvol gebleken is? Of waarom zouden we tijd en geld steken in het opnieuw uitvinden van het wiel?</p> <p>De vraag is hoe bestaande kennis toegankelijk wordt gemaakt voor en in de praktijk. Onderzoek laat namelijk zien dat docenten en ontwikkelaars te weinig gebruik maken van beschikbare kennis uit wetenschappelijk onderzoek.</p> <p><i>Welke (type) oplossing is hiervoor ontwikkeld?</i> Een mogelijke oplossing is het onderzoeksmatig evalueren van een aanvraag voor onderwijsvernieuwing met onderwijsleertechnologie. Deze stap in het evidence-informed werken wordt bij de Werkplaats Onderwijsleertechnologie van Hogeschool Rotterdam (gedeeltelijk) ondervangen vóórdat docenten aan het werk gaan met het herontwerpen van hun onderwijs met ICT.</p>

Nadat docenten een aanvraag doen ([zie hier de good practice die de aanvraag beschrijft](#)), wordt deze kritisch bekeken door een lector onderwijspsychologie of een andere wetenschapper uit de evaluatiecommissie. In deze commissie zit een lector onderwijspsychologie, didactisch experts, IT-experts, onderwijs-adviseur en docenten.

Welk doel werd beoogd?

Het doel van deze evaluatieve stap is driedelig. Ten eerste wordt hiermee de vraagarticulatie ondersteund; praktijkonderzoek verloopt beter wanneer de onderliggende kennisvraag duidelijk en expliciet is gemaakt en wanneer voortgebouwd wordt op reeds bestaande kennis. Ten tweede wordt geïnventariseerd of de aanvraag zich leent voor het opzetten van flankerend onderzoek (met bijbehorende ondersteuning). Tenslotte draagt de evaluatie bij aan de beslissing om wel of niet te investeren in deze vernieuwing (hierbij worden ook andere aspecten in acht genomen, zoals intern draagvlak, haalbaarheid e.d.).

Op welke manier is evidence-informed te werk gegaan?

Ten eerste heeft de wetenschapper zitting in de beoordelingscommissie. Die commissie beoordeelt de ingevulde [aanvraagformulieren](#) voor vernieuwingsprojecten bij de Werkplaats Onderwijsleertechnologie.

In de aanvraag geven docenten aan welk onderwijsleerprobleem ten grondslag ligt aan de wens het onderwijs te vernieuwen met onderwijsleertechnologie. De onderzoeker kan bepalen wat er tot nu toe bekend is over dit onderwijsleerprobleem (ook los van technologische oplossingen). Op deze manier verduidelijkt de onderzoeker het verband tussen het probleem en de mogelijke oplossing. Daarnaast kan de wetenschapper helpen beoordelen of de beoogde oplossing (bijvoorbeeld een combinatie van inzet van een digitaal middel en bijpassende digitale didactiek) kan bijdragen aan het behalen van geformuleerde leerdoelen en leeruitkomsten.

Ook worden de beschreven veronderstellingen over de meerwaarde van de inzet van technologie onder de loep genomen; is er evidentie voor? Het inzetten van technologie kan bijvoorbeeld leiden tot:

1. betere kwaliteit van leermaterialen;
2. verbeteringen in de leeractiviteiten (het proces) van studenten;
3. het behalen van leerdoelen;
4. verbeteringen in didactische ondersteuning;
5. betere aansluiting op bepaalde leerling-kenmerken;
6. verhoogde interactiviteit voor leren;
7. betere uitkomsten.

	Als docenten aangeven dat zij bepaalde kennis missen die noodzakelijk is bij het (her)ontwerpen van hun onderwijs met onderwijsleertechnologie, dan helpt de wetenschapper bij het nadenken over het aanvullen van die kennis. Is hiervoor meer praktijkgericht onderzoek nodig, dan kan de onderzoeker bijvoorbeeld voorstellen om te helpen bij het opzetten van flankerend onderzoek.
Context	Dit instrument wordt gebruikt bij de Werkplaats Onderwijsleertechnologie van de Hogeschool Rotterdam. Deze werkplaats is sinds 2018 actief en biedt docenten de ruimte om vernieuwingsprojecten aan te vragen die meegefinancierd worden en ondersteuning krijgen vanuit de formatie die is toebedeeld aan de werkplaats door het College van Bestuur.
Aanpak	Het beoordelen van een ingevulde aanvraag is de tweede stap binnen de werkwijze voor onderwijsvernieuwing die door de Werkplaats Onderwijsleertechnologie ondersteund wordt (een beschrijving van de eerste stap vind je hier). De aanpak staat hierboven beschreven.
Evidence-informed	De onderzoeksmatige evaluatie wordt toegepast in de Analyse fase van het vernieuwende onderwijsontwerp. Er wordt een link gelegd naar de Evaluatie fase en bestaande kennis kan meegenomen worden in de Design, Develop en Implementatie fase. Bekijk ook good practice nummer 5 over het vormgeven aan flankerend onderzoek.
Bewijs	<i>Welk bewijs (welk type) is gebruikt in deze good practice?</i> De onderzoeker zorgt dat bestaand wetenschappelijk bewijs gevaloriseerd wordt en bestaande praktijkkennis meegenomen wordt in de uitvoering van het vernieuwingstraject. <i>Welk nieuw bewijs heeft deze good practice opgeleverd?</i> Deze good practice kan leiden tot het genereren van nieuwe wetenschappelijke praktijkkennis wanneer besloten wordt om gedegen flankerend onderzoek op te zetten bij de aanvraag.
Betrokkenen	<i>Wie was betrokken bij deze good practice? Welke rollen en/met welke competenties?</i> <ul style="list-style-type: none"> • Lector digitale didactiek • Gepromoveerde hoofddocent
Middelen	<i>Welke ICT, technieken & methoden zijn toegepast?</i> Bij de evaluatie wordt het ingevulde aanvraagformulier voor een vernieuwingsproces gebruikt door de evaluatiecommissie.

Uitdagingen	De duurzaamheid van deze good practice is afhankelijk van de beschikbaarheid van onderwijsonderzoekers met relevante onderzoekskennis (over onderwijsinnovatie met ICT). Daarnaast zijn docenten niet altijd in staat om deel te nemen aan voorgesteld flankerend onderzoek.
Succesfactoren	<i>Welke factoren hebben bijgedragen aan het succes (en aan het overwinnen van de uitdagingen)?</i> De koppeling van de onderzoeksagenda van de lector met de projecten binnen de Werkplaats Onderwijstechnologie heeft het mogelijk gemaakt om onderzoekskennis te valoriseren. Daarbij heeft het, waar nodig, geleid tot het opzetten van flankerend onderzoek bij een onderwijsvernieuwing met ICT.
Contactpersoon	<i>Wie kan benaderd worden voor meer informatie over deze good practice?</i> <ul style="list-style-type: none">• Dr. Fleur Prinsen (lector Digitale Didactiek, Hogeschool Rotterdam)
Optioneel	<i>Bij welke andere instellingen wordt dit ook gedaan?</i> Dit is nu nog onbekend.

Het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT is een vierjarig programma van SURF, Vereniging Hogescholen en de VSNU dat inzet op het samenbrengen van initiatieven, kennis en ervaringen en snel en concreet aan de slag gaan met kansen voor het hoger onderwijs. Dit gebeurt in acht verschillende 'zones'. De zone Evidence-Informed stimuleert onderwijsprofessionals, zoals docenten, praktijkonderzoekers, ICTO- en onderwijscoaches, om op een evidence-informed manier te werken. Om dat te realiseren werkt de zone onder andere aan een kennisinfrastructuur om het makkelijker te maken bestaande en nieuwe kennis en ervaringen te delen.

Meer informatie en onze publicaties vind je op
www.versnellingsplan.nl